

L' ART DEL PAGÉS

SECCIÓ AGRONÓMICA.

MILLORAS EN LOS TERRENOS

SIMPLES SUBMERSIONS.

Las ayguas corrents, fins las no llotosas, contenen casi sempre certs principis fertilisadors de gran valor agrícola, dels quals se desprenen en profit del terreno en que han permanescut enbassadas, per mes ó menos temps.

No son las teorías las que han posat de relleu aquesta important veritat, sino la casualitat, com ha succehit en molts descobriments.

Uns propietaris de Calvados, quals herbáms trauben tot son valor de las submersions periódicas que reben en hivern, pogueren observar que si aquestas faltavan, la forsa de producció decreixia rápidamente.

Coneguts aquets fets, s' ha tractat d' averiguar sa causa, que no ha tardat en trovarse, mediant lo concurs de químichs eminentes.

S' ha demostrat, en efecte, que las ayguas corrents, en general, además del aire admosféric, del ácit carbónich y altres gasos, son sempre mes ó menos ricas en sals minerals, tals com carbonats y silicats alcalins, fofats, etc., sense contar los cloruros, nitrats y altre porció de principis de que s' han apoderat en sos propis conductes.

Aquestas substancias se disolen en grans cantitats d' aygua mes ó menos carregada d' ácit carbónich sense sis-

quera enterbolirla; però basta la permanencia d' algunes setmanes sobre 'ls terrenes sumergits, pera desprendre 's en profit de la vegetació, de la major part d' aquelles substancies, qual acció fertilisant es igual á la dels millors adobs.

Aquest utilíssim resultat se comproba de dos maneres: desde luego per sos efectes sobre las cullitas, punt lo mes important y després per la composició molt diferent del aygua analisada, avans y després de la submersió. Efectivament s' observa que si alguna vegada, per excepció, los herbáms quedan sumergits, no per l' aygua corrent, sino per las ayguas pluvials, en particular las que procedeixen de la fusió de las neus, allavors l' efecte produhit sobre la vegetació es casi nul·lo: lo que confirma evidentment lo fet que acabém d' establir.

Sentat aixó, 's concibeix immediatament l' inmens partit que pot treure 's d' aquell recurs, en cert modo ilimitat, pera conservar la fertilitat dels terrenes agrícoles, incessantment aminorada per una successió de cullitas; mentres que per los medis ordinaris sols s' obté una reparació insuficient mediant adobs unas vegades onerosos per tenirlos que comprar fora de las fincas explotadas y altres vegades subjectes á numerosas falsificacions.

Lo sistema preconisat avuy dia baix lo nom d' adobs quimichs (sistema fa temps conegut, experimentat y jutjat en Inglaterra), estant basat unicament en l' empleu de substancies actives com la cal, las margas, lo guix, etc., no pot suministrar á la vegetació mes que estimulants que precipitan lo desarrollo de las foras orgánicas, y en últim resultat conseguixen l' agostament complert. No succeeix aixís ab lo que pot anomenarse ab rahó adob d' ayguas naturals, puix contenint aquestas per

punt general lo conjunt de principis orgànichs y minerals assimilables pera la plantas, son empleo pot renovarse indefinidament sense que siga de temer la disminació de la fertilitat.

Si aixís no fos, ¿com podria esplicarse la conservació constant de la fecunditat en los herbáms sumergits de Normandia, representada per la producció anyal d' uns 400 á 500 kilógrams de carn per hectárea, mentres que decau inmediatamente si 's suspen aquesta classe d' adob?

Aquestos son los fets; aixó es lo que passa en altres paissos. Son aplicables al nostre aquets medis efficassos y económichs? ¿Hi ha en Catalunya corrents d' aygua ab las condicions á propòsit pera la submersió periódica d' algunas de nostras campinyas? ¿Las admeterian aquestas ab ventatja? Creyém que l' estudi de semblant materia mereix cridar la atenció dels agricultors confrontants ab nostres rius.—M.

SECCIÓ D' AGRICULTURA PRÁCTICA

VENTATJAS DEL DRENATJE

EN LAS TERRAS DE LABOR.

L' establiment de certa classe de canóns subterranis en algunas terras, posa remey al vici de sa constitució; però es precís que sigan numerosos y fondos pera assegurar l' escorrament del aygua y pera donar á la terra l' estovament y permeabilitat que necessita. Per altre part, los valls al descubert tenen l' inconvenient d' esser molt costosos, tant per l' espay que ocupan, com per lo treball que exigeixen; per afegidura

destorban las feynas de conreu y no remedian lo mal sino imperfectament.

Per lo contrari, si 's tira má del drenatje per medi d' altre especie de tubos subterranis que sigan de duració, lo terreno queda lliure de tot excés d' humitat y 'ls travalls agrícolas no s' interrompeixen. L' aygua que filtra en la terra no permaneceix en ella, surt per los tubos deixant buyts per ahont descendeixen las ayguas de la capa superior pera escorres pel mateix conducte. Aquest moviment, provocat pel teixit dels tubos, s' exten en tots los punts y alcanza fins la superficie, permetent á las ayguas de pluja penetrar totas las capas pera deixar com en un filtro los principis fecundants que contenen. En cuant á las aguas subterráneas, aquestas no puján á major altura que 'ls tubos, los quals las hi donan una fácil sortida. D' aquest modo, tant per demunt com per sota de dits tubos, la terra queda desembrassada de totas las ayguas danyinas.

Un dels resultats mes importants d' aquesta circulació de las ayguas al través del terreno, es lo fer las terras argilosas menos compactas, mes permeables y mes fáciles de cultivar. Los tubos mantienen además una frescor natural que no s' obté ab los conductes oberts, puix resisteix á las grans secadas. En efecte, la mateixa ocupació del terreno lo fa mes penetrable á la rosada y á las plujas, y permet á la humitat natural de la segona capa del terreno, atreta per lo calor del sol, pujar á la de dalt.

Aixís es que 'l drenatje vé á ser un remey casi tan efícas contra las secadas, com contra la humanitat. Es també un fet comprovat que apressa la vegetació y maduració dels fruyts, en termes que poden recullirse quinze dias avans de la época natural. Aixó 's concebeix fácilmente: en las terras en que s' haja practicat lo drenatje, los primers raigs del sol de la primavera obran directament sobre las plantas, y no tenen que comensar per evaporar la humitat que reté una gran quantitat de calórich. Gracias donchs al drenatje los terrenos frets se tornan tan precossos com los terrenos sechs y calents, tan buscats dels agricultors.

En resúm, heus aquí 'ls bons efectes del drenatje:

1.er Aument de las cullitas en un ters y á vegadas del doble.

2.^{on} La terra 's fa mes fácil de treballar, es menos pastosa en temps humits, mes fresca en las secadas; per consegüent, hi ha disminució de fatiga pera l' home y 'ls animals, estalvi de gastos de conreu.

3.er Facilita en tot temps treballs que ab frecuencia hi há que atrassar, ab gran detriment dels productes, obligant al parcer á reemplassar las llevors de la tardor per la primavera ó retrassar aquestas últimas pera no esser compromesas pel mal temps.

4.^{rt} Trayent la humitat, preserva las llevors y arrels de la acció mortífera de las geladas.

5.^{nt} Fa fértils los terrenos invadits y esterilisats per las ayguas.

6.^é Dona aptitut al terreno pera produhir tota mena de vegetals y obtenir cullitas mes primerencas.

7.^é Permet ab menos gastos netejar á la terra de plantas danyinas.

8.^u Lo drenatge permet labors de plé, podent suprimir per tant los caballons estrets y elevats que disminuixen l' área de cultiu.

9.^é Ab aquest medi s' enfondeix la capa de conreu, puig la circulació del aygua permet á las arrels anar á buscar son aliment molt mes en dins.

10. Los adobs aprofitan mes en las terras drenadas que en las altres.

11. Finalment, suprimint las pasturas humidas que 'l drenatge transforma en bonas terras farratjeras, aumenta y millora l' aliment del bestiar, preservantlo de malalties mortals com la caquexia que delma 'ls ramats d' ovelles. Tampoch á las vacas los hi agradan las pasturas humidas en las quals trovan munió d' insectes quals larvas se desenvol·lan ab facilitat. Suprimintse d' aquet modo las emanacions fétidas, no sols se millora la salut del bestiar, sino que 's torna mes sa 'l clima de la comarca, apartant lo perill de febres intermitents y altres malalties no menos graves.—A. M.

ADOBS

Nostras terras no son com las d' altres punts: essent generalment poch fértils, pera produhir necessitan adobs. Escusat es donchs fer veure la necessitat que tenen los agricultors d' aplicar sa atenció al estudi teórich y práctic dels adobs. Ab aquest motiu aném á dedicar algunas ratllas á aquesta cuestió vital pera la agricultura.

Los adobs contenen y suministran á las plantas los principios de nutrició, lo qual es propi especialment de las materias d' origen orgánich. Pera produhir aquest efecte los restos orgánichs deuen sufrir una descomposició; cuan aquells han arribat al estat d' *humus* están en lo punt mes apropósit pera sa introducció en los vegetals; pero no poden arribar á dit estat sense que s' escapi gran abundancia de gasos: si 'l desarrollo de gasos pogués moderarse, si fos pòssible recullirlos, ó 's conseguís reténirlos, fentlos entrar en altres combinacions, se tindria un altre element que concurriria al aliment de las plantas. Entre aquestos gasos figuran principalment l' hidrógeno carbonat, l' ácid carbónich y 'ls productes nitrogenats en combinació ab l' amoniach.

Las materias animals que contenen lo nitrógeno en gran cantitat son consideradas com los adobs mes rics y actius, aixís com los mes susceptibles de descomposició; pero també son los mes temibles cuant son contacte ab las plantas es immediat, influhint además en lo gust dels productes.

Lo temps que inverteixen las sustancias orgánicas en descompondres depen no sols de sa constitució física y química, sino també del grau d' humitat, temperatura y cohesió del terreno: també contribuix á la descomposició dels adobs y á sa acció sobre las plantas la presencia de certs minerals com la cals apagada ó hidratada y altres agents químichs y fisiológichs.

Ocupémnos ara dels dos grans grupos principals en que 's divideixen los adobs, aixó es en vegetals y animals.

Adobs vegetals.—Los antichs romans coneixian ja l' ús dels adobs: empleavan particularment los llovins. Encara en nostres dias está extesa en Italia la mateixa pràctica excepte en las co-

marcas septentrionals, sens dupte perque 'ls adobs *verts* son massa aygualits y frets, per aquesta mateixa rahó son convenientes en las terras secas. Las plantas destinadas á aquest ús s'enterran al moment de florir que es cuan contenen major quantitat de suchs mucilaginosos, y cuan poden retornar al terreno no sols los elements que li han tret, si que també enriqueirlo ab lo carbono que han xuclat de la atmósfera.

¿Quinas son las cualitats y circunstancias que deuen concurrir en aquestos vegetals pera que contribuhescan millor al ús á que se 'ls destina?—Serán tant mes favorables cuant dits vegetals sigan mes apropiats á la naturalesa del terreno, cuant mes rápit siga son desarrollo, cuanta major facilitat oferescan sas arrels pera penetrar en la terra, mantenirla fluixa y refrescarla ab la sombra de sas fullas. Deurán també escullirse plantas mucilaginosas, faciles de pudrirse y abundants en materias nitrogenadas: entre las plantas mes dotadas d'aquestas cualitats sobresurten la espírgula, lo fajol, lo lloví, la vessa, lo trébol, la trepadella, las fabas, los pésols, las monjetas y 'l ségol. Però además d'aquestas plantas n'hi ha d'altres que, sense perteneixer al domini del cultiu, reben ab frecuencia lo mateix destino; dirém més: tots los vegetals poden servir d'adob; lo mateix dirém de sas parts, de sas despallas de sos productes. Entre aquets últims se distingeixen la brisa, los desperdicijs de las pomas y peras, los residuos del ordi després d'haver donat la cervesa y sobre tot los de las llevors y restos de fruyts oliosos. En horticultura se forma ab las fullas recullidas de per tot arreu y posadas á fermentar en un clot una especie de *humus* en lo que las tendres plantas poden fácilmente insinuar las delicadas fibras de sas arrels. Los *pans* fets de pinyols y fruyts oliosos serveixen als agricultors de Flandes pera adobar las terras lleugeras, en especial aquellas en que's cultivan cereals colza y lli.

Adobs animals.—Los mes importants son los ossos y 'ls excrementos.

Los ossos produheixen efectes diferents segons estigan enters ó dividits, frescos ó vells, en son estat natural ó cuan s'ha extret d'ells la gelatina. La pols d'ossos naturals y frescos en dosis d'uns 1.500 kilógrams per hectárea, produheix, sobre tot

ab la adició de guix ó sal comuna, excelents resultats que duran de tres á cinch anys. Los inglesos pera atendre al gran consum que fan dels ossos per sa benéfica influencia en los prats y en lo cultiu d' una especie de naps que anomenan *turneps*, los van á buscar fins á Russia y en la India. Se 'ls escampa avans ó després de la sembradura, ó bé fan ús d' una màquina. La operació 's facilita molt quant los ossos s' han escalfat y dessecat perfectament.

Se divideixen los excrements dels animals en adobs *frets* y *calents*. Partint dels mes frets als mes calents, las especies que 'ls forman se colócan segons l' ordre següent: porch, vaca, caball, moltó, aucells, home. Ademés la classe d' aliments que prenen los animals, son estat d' engreix y 'ls procediments de preparació estableixen notables diferencias. Lo contingut dels depósitos de las ciutats es convertit per evaporació, decantació y desecació en *humus*, cual materia, encara que despüllada per aquets tractament d' una gran quantitat de gasos nutritius, es encara mol favorable al desarrollo de las plantas, y per consegüent als prats. Lo principal fems d' aus es la colomassa tan apta pera 'l cultiu del lli, del tabaco y de las plantas oleaginosas, y estimada fins tal punt sobre tot en lo departament del pas de Calais, que 's paga á mes de 100 franchs per carretada y mitja, quantitat necessaria pera adobar una hectárea. Lo fems de moltó mes calent que 'l de las demás classes de bestiar s' emplea particularment valentse de las *pletas*, método per lo cual lo bestiar de llana, retingut entre tancats fàcils de transportar, es obligat á passar la nit successivament en tots los punts d' un camp, ab la ventatja d' estalviar los gastos concernents á la manipulació y transport dels adobs, estalviar los jassos, donar mes consistencia á la terra, la cual s' aprofita immediatament d' un adob molt actiu.

Al costat del fems de moltó 's coloca, per obrar de la mateixa manera, lo de cabra. Vé desseguida 'l de caball que té per carácter principal tornarse trencadís y polsós mediant una fermentació regulada, per oposició al de gros bestiar banyut, lo qual en iguals circunstancias adquireix un estat untuós particular que 'ls alemanys designan ab lo nom de *mantega negra*.

L' excrement de caball s' aplica en las hortas y de vaca ó *bugna* en los camps. L' excrement de porch, considerat comunment com lo mes inert, sembla molt variable en sos efectes; de manera que alguns agrónoms lo tenen per molt actiu.

En certs païssos se fa ús d' un adob líquit compost d' orins barrejats ab excrements sólits y alguna cantitat d' aygua. Aquest líquit gosa de gran favor; porque, extés per aspersió, tirat en clots apropósit ó bé conduhit per reguerons, produheix en los camps ó prats acabats de sembrar efectes maravellosos; no obstant lo procediment es una mica engorrós, se desenvolupa mal olor y 'ls resultats son pasatjers. En Flandes s' augmenta la potencia d' aquest adob afegintli 'l contingut de las bassas, y se 'l considera com molt convenient per un costat á las terras arenosas, y per altre al desenvolupament d' aquelles plantas que no deuen donar productes alimenticis, tals com lo tabaco y altres que poden soportar adobs forts.

Adobs de cuadra.—En tésis general en una finca rural lo fems dels animals que manté es l' únich adob ab que sol contactar, y en lo qual desempenya un paper important lo pallús: aquest després d' haver servit de jas als animals, se barreja ab lo fems dels mateixos, augmentant la massa, disminuint sa excessiva energia y prolongant sos efectes. Consisteix comunment en palla ó en son defecte fullaraca, bruch, ginestas petites, canyas, jonchs, falgueras, molsa, plantas acuáticas y altres, sobre tot aquelles que donan molta potassa per incineració. En algunas comarcas se deixa per molt temps lo fems sota dels animals, extenent de cuan en cuan nou pallús sobre 'l vell; en altres s' apila en l' interior de la cuadra ó fora d' ella: aixó depen de las reglas de la higiene; lo important es no deixar lo bestiar en lo llot ó fanch corruptut.

Lo lloch en que 's guarda 'l fems deu estar al abrigh de las plujas, dels ardors del sol y dels vents forts; convé que estiga lleugerament inclinat, rodejat d' un regueró y una separació de terra. Cap á la part mes baixa s' obra un clot destinat á rebre 'l líquit que s' escampa per damunt de la pila cuan aquesta per efecte de la secada 's floreix. La altura de la pila sol ser de cinch á sis peus, colcant lo fems per capas iguals. Si hi há que

guardarlo algun temps se cobreix ab una mica de brossa. Alguns divideixen lo femer en varis compartiments pera 'ls fems de distintes classes ó de diferent grau de descomposició: altres los barrejan pera formar una massa homogénea quals elements se corretgescan mutuament. Respecte al estat de descomposició en que deu emplearse 'ls fems, hi há varias opinions. Molts agricultors están pels fems *llarchs*, es á dir, apenas descomposits; mentres que no pochi prefereixen los *curts* ó *grassos* molt adelantats en sa descomposició: lo que sembla fora de dubte es que 'ls fems llarchs obran millor que 'ls demás pera dividir lo terreno; que sa influencia es menos prompte, però mes durable; que contribuheixen mes á la propagació de las malas herbas, y que exigeixen mes treball pera ser incorporats al terreno.

Negre animal.—Avuy dia ja no s' abandonan los residuos de las refineries desde que M. Payen ha descubert que aquesta materia carbonosa contribuheix molt á la absorció de calórich y gasos pera transmetrels á las plantas. Recentment M. Salmon ha tingut la idea de fabricar un adob análech al negre animal, y fácilmente trasportable: al efecte 's val d' una barreja íntima de varis *detritus* orgánichs nitrogenats en estat de gran divisió, ab una terra feta carbonosa, porosa, absorbent y desinfectant mediant la calcinació.

Hi há finalment altre classe d' adobs anomenats per los inglesos *compost*, los quals constan de materias minerals, animals y vegetals. Serveixen pera facilitar la descomposició de las materias inertes, disminuir la de las mes activas, evitar la pérdua dels gasos solubles y dels líquits que 's forman, y donar lloch á la formació de sals y demás principis fertilisadors.

Las substancias minerals mes empleadas en aquesta classe d' adobs son la cals, las cenizas, la potassa, la sosa, lo ferro, la sal comuna, la argila, las arenas silíceas, etc., en unió ab los productos de las bassas (letrinas), los orins, los cadavres d' animals, la turba, las fullas y escombrarias de tota classe.

En horticultura, ahont es mes frequent l' ús dels *compost* se fan entrar en ells y en proporcions diferentes las substancias següents: fems de caball y buyna en forma d' *humus*, colomas-

sa, brisa, fanch de las ciutats, sutje, llot y algunas altres materias.

Utilisació dels adobs domèstichs.—La societat d'agricultura de Meaux, que 's distingeix entre totes las de Fransa pel caràcter eminentment pràctic que imprimeix á totes sas empresas, ha fundat diferents recompensas pera premiar als pagesos que desembrescan y apliquin los millors procediments pera recullir y transformar econòmicament en adobs, en profit de la agricultura, tots los residuos ó desperdicis domèstichs; y al efecte ha publicat una instrucció sobre la conservació y empleo de dits adobs que ha repartit ab profusió, havent dirigit varis exemplars de la mateixa á tots los punts d'Europa.

Convensuts donchs de la importancia que entranya 'l document al qual nos referim, aném á insertarlo en nostre periódich pera contribuir á que s'utilisin en Espanya moltes materias fertilisants que avuy se perden ab perjudici de la agricultura.

Diu aixís la instrucció de la societat agrícola de Meaux:

«La terra sols pot produhir cuan se li restitueixen los elements fecundants que d'ella absorbeixen las cullitas, fet que demostra la necessitat dels adobs. Sentat aixó, convé investigar si á part dels fems que procuran las explotacions rurals, exposats aixís á la acció de las plujas com á las evaporacions solars, y qual fabricació tant deixa que desitjar en general, no queda mes remey que 'l d'acudir al comer, pera obtenir d'aquest, y á preus fabulosos los adobs que necessita la agricultura. Un somer exámen respecte á aquesta cuestió demostra d'una manera evident que tenim á nostra disposició gratuïtament una enorme provisió de materias fertilisants que 's perden inútilment, disminuint d'aquesta manera nostra racció diària de pá.

»En efecte, á Fransa, utilisant l' adob humá, podrian fecundarse tres milions y mitx de hectáreas, supost que sos 38 milions d'habitants suministran 18 milions de toneladas d' adob que representan 185 milions d' hectólitres de blat, essent lo valor fertilisant de que tractém lo de 500 milions de franchs. Imitant lo que 's practica en altres pobles, no deu despreciarse una fortuna tan inmensa, y al establir lo *laboratori d' adobs*,

no fent cas de repugnancias indiscretas, contribuirém profitosament á la millora de nostras propietats y al benestar de nostra patria.»

Apart dels fems, lo comers sols pot procurarnos elements reconstituhius de las cullitas, tals com los fosfats, la potassa y l'amoníach, pagantse 'l guano, que es un de sos compostos, casi al mateix preu que 'l pá. Los elements que acabém d'enumerar se trovan en nostras llars.

En efecte, los ossos cremats nos procuran perfectament los fosfats. Las cendras, los sutjes y las ayguas de lleixiu nos proporcionan la potassa. Las llanas, los excrements y animals morts representan, á mes del amoníach, lo compost mes rich en substancias minerals, vegetals y animals fins avuy conegut. Las triaduras, la brossa d'escombrar, las inmundicias de las cuynas, las ayguas de rentar, los restos dels vegetals, las fullas, las pallas, etc., nos proporcionan los elements esponjosos de la fermentació. La cals per cultiu, lo mateix que 'l guix, y fins las runas de las construccions suministran, además del adob, un cos que absorveix los líquits y obra com á desinfectant.

En todas las hisendas se pot establir un espay reduhit, una bota cubierta d'argila interiorment y ficada en lo terreno; després pot taparse ab algunas estacas y estoras. En aquest receptacle, qual disposició pot variar, se reuniran las ayguas de la cuyna, dels lleixius y de las estables; aquets líquits després d'haverse remenat poden utilizarse pera regar los camps ó pera remullar lo depósit dels cossos esmicolats, las cendras, los sutjes, las triaduras, etc., lo qual se colocará aprop de la bota ó receptacle del líquits. La absorció pot completarse per medi de la cals, guix, desferras y demás. Després d'haver regat los cossos sólits y de remoure 'l compost en tots sentits, deu espolsarshi cals á fi d'evitar malas olors.

Pot utilizarse en estat líquit afegintli alguna cantitat d'aygua, aplicantho á la obtenció de llegums ó al rego de terrenos preparats pera plantacions y sembrats, ó bé emplearse en estat sólit, en forma del compost de que hem parlat anteriorment.

Gracias als medis senzillíssims que acabém d' indicar, los agricultors poden qñtuplicar la acció productiva del fems, y 'ls pagesos en petit poden estalviar interessos en la compra d' adobs. Los municipis deurian favorir y facilitar l' establiment de prácticas tan útil com econòmicas; extenentlos, gracias á algunas modificacions, als pobles petits, á las aldeas y case-rius que avuy deixan perdre sens utilitat alguna de las mate-rias que tants beneficis podrian proporcionarlosi.

NOTICIAS AGRÍCOLAS

Avis extremat.—Diuhén de Cette, que havent aquella Aduana tro-
vat pámpols en 21 cistells de fruyta remesa desde Barcelona, fou deco-
misada la fruyta, y com concessió legal, se permeté reembargarla pera
Espanya, ab lo qual quedá la fruyta podrida é inservible.

Heus aquí una rigorosa disposició censurable per lo injustificada, dia-
metralmente oposada á la costum que tenen nostres agricultors d' entre-
posar pámpols pera que 's conservi fresca la fruyta, de consegüent vejan
nostres pagesos d' entreposarhi altres classes de fullas en la fruyta que re-
metian á Fransa si no volen sufrir graves perjudicis.

Serveixi d' avis als ignorants.

Arbres pera las carreteras.—Los arboricultors á qui convinga en-
carregar-se de la plantació d' arbres en las carreteras á cárrech de la Ex-
celentíssima Diputació Provincial de Barcelona, poden passar á la oficina
del servey facultatiu (plassa de Santa Agna, 25, tercer), ahont podrán en-
terarse del plech de condicions que 's requereixen y formular la conse-
güent proposta.

Datos filoxéricis.—La filoxera que va invadint nostras vinyas, con-
tinúa fent estragos en las francesas y amenassa acabar, en breu temps, ab
ellas. Pot tenirse una idea dels terribles efectes causats per la filoxera,
llegint una memoria dirigida al ministeri de Comers per la societat d'
Agricultura de Beziers. No fa molts anys lo departament de Beziers po-
sehía 100.000,000 de hectáreas de vinyas, que produhian, per terme mitj,

5.000,000 de hectólitres de ví, y calculant lo preu del hectólitre en 16 franchs, representava aquest producte una suma de 80.000,000 de franchs per any. D' aquesta riquesa quedan solsament de 20,000 á 25,000 hectáreas de vinya, que mes ó menos sofreixen totas la terrible malaltía, y están cridadas á desapareixer en un ó dos anys.

Diu la memoria que s' ha fet tot lo possible pera remediar lo mal, haventse tractat las vinyas vellas ab lo sulfuro, carbonats, sumersió y altres remeys semblants, y també que s' han introduhit los ceps americans; pero afegeix que 's necessitarian per lo menos 300.000,000 de franchs pera tornar á fer lo departament tan productiu com ho fou en altres temps. Quan se pensa en la multitud de districtes vitícolas que han sofert la mateixa sort que 'l de Beziers, es impossible no sentirse conmogut davant lo quadro de desolació que aquest terrible assot ha causat per tota Fransa.

La producció de vins en Fransa, que ha arribat á ser de 86 milions d' hectólitres anyals, ha baixat en aquestos últims anys, per la invasió filoxérica, á poch mes de 30 milions. Aquellas ricas y florexents comarcas de Cognac, Poas, Angulema, etc., se veuhen avuy pobres y desoladas.

Y encare es més trist pensar que igual sort está reservada á la producció de nostre país.

Congrés filoxérico.—Cuestionari que ha proposat la delegació permanent del Congrés filoxérico de Zaragoza, als delegats espanyols que han de reunir-se en aquella capital lo dia 9 del actual mes d' Octubre:

Primer. Si sería mes convenient, pera tenir mes recursos ab que defensarse de la filoxera, que s' imposés un recarrech á la contribució directa, ó be sols á la propietat vitícola.

Segon. Si convindría que totas las provincias contribuhissen á satisfacer los gastos d' atach de la filoxera, ó be si sols deurian contribuir las en que 's presenti la plaga y sas inmediatas.

Tercer. Quína organizació convindrà donar á la defensa nacional y local contra la filoxera, á fi de que sa acció sia energica, rápida y constant, en vista dels escassos resultats obtinguts ab la ampliació de la ley actual, en Málaga y Gerona.

Quart. Quínas midas legislativas y administrativas deurán adoptarse en las aduanas y limits de las comarcas nacionals atacadas per l' insecte, pera evitar sa propagació; y quina será la organizació del servey mes adecuada al objecte.

Quint. Si es convenient la creació d' un cos d' experts pera 'l cumpliment de las lleys y reglaments que 's dicten sobre la materia; y en cas afirmatiu, quína organizació haurá de tenir.

Sisé. Quín procediment será 'l mes efícas pera la rápida y económica

implantació de plantes resistents en lo regne, y medis més segurs d' exténdrelas y aclimatarlas en las comarcas vitícolas.

Amposta.—Poch satisfactorias son las noticias que comunica d' aquest punt respecte al estat de la cullita d' arrós, puig las bonas esperansas que animavan als culliters fa poch temps, se han tornat tristos presentiments al veure que la baixa temperatura, á causa de las fortas plujas, feu que 'ls arrossals que estavan disposats, per son bon estat, pera la sega, haguessin fet per dirho aixís, cert retrocés reverdintse la planta, y tant es aixís, que 's suspengueren bastantas que estavan ja disposadas, pera la setmana passada. Aixó respecte al arrós que estava ja en condicions de segar; però lo que es pitjor, es pera 'l que encara estava vert, y per consegüent, en son periodo de granor, del qual se temia, y ab sobrada rahó, que faltada de calor la planta, indispensable pera son desarrollo, y mes que may en son últim periodo, arribés á produhir un grá pobre y raquitect y menos mal encara si no fos complertament fallat.

Denia.—La cullita de la pansa, encara que haja disminuhit una mica á consecuencia del últim témporal, ha sigut mes bé en la calitat que en sa cantitat: aixó, unit als baixos preus que s' han obtingut en los mercats inglesos, han sigut causa de que 'l preu haja disminuít també aquí, pagantse á 90 rals de velló quintá, la regular; alguna que altre partida de fruyta superior sol pagarse á 100 rals, y la pansa procedent de *rebuscos*, de 60 á 80 rals es com se compra, segons classe.

Gerona.—La cullita del rahim comensá la setmana passada y á pesar de sa escassetat, los preus son molt baratos.

Torredembarra.—La malaltía que aparegué l' any passat en alguns garrofers d' aquest terme, ha crescut tant aquest any, que ab rahó temen los propietaris de dita població, la perdua de cullita tan productiva.

Tortosa.—Gracias á la abundant pluja, s' han refet algun tant las olivas esperantse fundadament una bona cullita.

Palafrugell.—Malas noticias donan d' aquesta població respecte á las cullitas, puig lo blat no assahona bé; de blat de moro, mill, patatas, monjetas y demás tardanías, ni la sembradura han recullit; y ara que esperavan fer algun diner y provehir sos cellers de ví, element tant indispensable per sa manera d' alimentarse y de viure, pedregadas, plujas y llamps, que han assolat sos vinyats y oliverars.

Reus.—Diuhen d' aquest punt que ha comensat la recolecció de las olivas que 's desprenen dels arbres tots los anys per aquesta época, avans d' arribar lo temps en que 's cull per complert lo fruyt.

Valencia.Los olis del país, superiors, segueixen sostinguts, ab tendencia á valer mes, á pesar d' acostarse la época de la nova cullita.

Las frecuentes pluvas d' aquets dias serán beneficiosas pera aquesta important cullita, tota vegada que 'l fruyt millorará en cantitat y calitat, y al refrescar algun tant la temperatura, lo cuch que en alguns arbres se presentava en candicions alarmants desapareixerá, y allavors la cullita 's podrá considerar salvada.

Los preus á que 's cotisan nostres olis varia entre 38 y 40 rals los 10 kilos, segons calitat y classe, podent assegurar que las existencias que tenim avuy dia son en sa major part d' aquesta zona oliverera, tota vegada que ni de Tortosa ni Andalucía entran partidas d' alguna importancia á consecuencia que 'ls preus que alcansan aquestos olis en los punts de producció no impossibilitan la importació á n' aquest mercat, per qual rahó no podém senyalar cotisació á n' aquesta classe d' olis.

Unicament entran algunas partidas del Maestrat de classe inferior, que 's colocan fàcilment entre 35 y 36 rals los 10 kilos, segons classe.

De maní ó cacahuet conceixém algunas vendas, però segurament han sigut á preus reservats.

REVISTA VINÍCOLA

Los preus dels vins en alguns punts de la provincia de Tarragona, son: Baix Priorat sech, de 30 á 32 pessetas los 120 litres, segons classe.—Id. dolsos, de 32 á 34.—Camp sech, de 22 á 25.—Vendrell, de 27 á 28.—Montblanch, de 18 á 24.

De Valencia avisan que ja comensan á entrarhi de la nova cullita algunas partidas de todas las procedencias d' aquella provincia, y 's van practicant transaccions als preus següents:

De Requena, de 10 á 11 rals arroba.—De la Hoya de Buñol y Valle de Albaida, de 4 á 7 rals *canter*.—De Sagunto, de 5 á 8 rals *canter*.—Las classes generalment molt superiors y abundantissima per tot arreu la cullita, per lo que 's creu declinarán una mica 'ls preus.

Preus pera la exportació:

A Fransa, de 20 á 25 franchs hectólitre.—A la Isla de Cuba, de 31 á 32 duros pipa.—Pera 'l Riu de la Plata, de 33 á 35 duros, segons marcas.

Imprenta de «La Renaixensa», Xuclá, 13, baixos.